

Nå skal denne låven fikses - får en halv million i støtte fra Kulturminnefondet

PENGEGAVE: Det er mye kjærlighet i gammel låve mener ekteparet Are Dammann og Elin Leer-Salvesen på Blylaget. Nå har de fått 493.000 kroner av Kulturminnefondet for å restaurere låven.

FOTO: STEINAR KNUDSEN

Are Dammann og Elin Leer-Salvesen eier småbruket Haslerud på Blylaget, der driver de en familie- og naturbarnehage. På eiendommen står også en låve og det er den som skal spille hovedrollen på småbruket de neste månedene. Låven er langt over 100 år og med et par år til i vær og vind kunne fort låven ha rast sammen.

STEINAR KNUDSEN
steinar.knudsen@amta.no

BLYLAGET/AKERSHUS: 15 eiere i Akershus kan glede seg over til sammen 3,8 millioner kroner i støtte til bevaring av sine kulturminner. Kulturminnefondet har gått bort fra en årlig søknadsfrist, og deler nå ut støtte til kulturminner over hele landet fortlopende gjennom 2019.

- De seneste årene har tilskuddene som Kulturminnefondet gir til eiere av verneverdige kulturminner blitt doblet. Kulturminnefondet sikrer viktige kulturminner over hele landet på en effektiv og målrettet måte. Det å ta vare på kulturvernen er bra for miljøet, det gir kunnskap om historien vår, og det skaper aktivitet og arbeidsplasser over hele landet, sier klima- og miljøminister Ola Elvestuen.

Behandler saker fortlopende

Tilbakemeldingene på løpende behandling av søknader fra private eiere om å sette i stand sine kulturminner, er veldig gode, og saksbehandlingstiden har gått ned betraktelig.

- Innføring av løpende saksbehandling har skjedd etter forslag fra eierne, og jeg er veldig fornøyd med at det nå fører til enklere søknadsbehandling og raskere saksbehandlingstid, sier Simen Bjørgen, direktør i Kulturminnefondet.

Rive vs. restaurering

- Mulig det billigste hadde vært å rive låven, tenker Are Dammann hoyt mens han sammen med kona Elin Leer-Salvesen tar seg en runde rundt låven.

- Å rive er ikke aktuelt. Dette er et gammelt småbruk med lang historie og en ny låve hadde ikke passet inn. Derfor er det

flott at det finnes slike ordninger som Kulturminnefondet har. På vei rundt låven for å se på skjeve bjelker hilser på fuglene og hønene med sine klukk. Lite vet de om alt arbeidet som planlegges rundt hjemmet deres.

Restaureres med gamle metoder

At låven har sine skjevheter er umulig å ikke legge merke til. Det finnes knapt en rett planke eller bjelke på hele bygget.

Ekteparet viser støttesteinene som holder låven oppe.

- Disse står ikke på grunnfjell og synker sakte. Sikter man langs veggen, ser man virkelig hvor skjev den er. På det meste er det 40 centimeter forskjell. Det er nesten rare at den står.

Ekteparet fikk innvilget at det kan støpes/fundamenteres i grunnfjellet i bakken under låven for å unngå at den blir like skjev en gang til. Men alt over bakken skal bli som før.

Pengene fra Kulturminnefondet er ikke noe man bare får utbetalet. Man må vise til at man har restaurert på «gamlemåten».

- Vi har fått tak i håndverkere

som kan snekre slik man gjorde tidligere, sier Dammann.

- Dessuten ønsker vi å ta vare på så mye som mulig av de materialene som kan brukes videre, forteller Leer-Salvesen.

- Slik som panelet på veggene. Kan det brukes videre, ønsker vi å gjøre det.

På et tidspunkt har taksteinene blitt byttet ut med blikktak og når låven er ferdig restaurert skal det igjen bli takstein. Flere kasser med takstein har allerede funnet veien til småbruket.

- Hvor glade ble dere når dere fikk melding om at søknaden var innvilget?

- Veldig! Vi ble kjempeglade.

- For oss betyr det at vi kan gjøre denne jobben ordentlig. Fra grunnen av og med dyktige fagfolk på laget. Alternativt hadde vi restaurert den gradvis, men det hadde blitt et lappverk, mener Leer-Salvesen.

Skyrter av støtteordningene

Ekteparet forteller at det rundt om står mange slike små perler. Gamle låver som en gang var kjernen i gårdsdriften.

- Derfor er ordningen til Kul-

ELDES: At låven har blitt skjevere siden den ble oppført i 1890 leveres det liten tvil om.

turminneforminne så bra. Vi fikk mye hjelp gjennom et kurs gjennom museene i Akershus, som ble holdt på Follo museum i Drøbak. Vi vil anbefale alle med gamle bygg og å ta kontakt med dem, oppfordrer ekteparet.

- Og er det noen der ute som skal rive en gammel låve eller uthus, ta kontakt med oss. For denne sommeren må vi ut og jakte på gamle materialer, ler Dammann mens på fuglene klukker videre langs den skjeve låveveggen.